

Welkom in Gelsenkirchen

Gelsenkirchen

Wetenswaardigheden over Gelsenkirchen

Gelsenkirchen ligt midden in het **Metropoolgebied Ruhr**, naast Parijs en London het derde grootste verstedelijkte gebied van Europa. Hier leven meer dan 5 miljoen mensen. Voor meer dan 30 miljoen mensen is Gelsenkirchen binnen de 2 uur te bereiken. In een omtrek van 500 kilometer leeft ongeveer 40 % van de bevolking van de Europese Unie.

Gelsenkirchen telt **meer dan 260.000 inwoners**.

Gelsenkirchen is **goed bereikbaar**: met de auto via de snelwegen A2, A42, A52, A31, A40 en A43; en met het openbaar vervoer of de trein.

In een straal van 100 kilometer zijn er **vier luchthavens**.

In Gelsenkirchen en onmiddellijke omgeving bevinden er zich **3 golfclubs**, waaronder twee met 18 holes.

Een van de **grootste solarvestigingen van Duitsland** met 422 woningen bevindt zich in Gelsenkirchen, met in de stad zelf nog andere solarresidenties en als kers op de taart aan de Veltings-Arena op Schalke het imposante "zonnezeil".

2

3

ULTRA MARIN

Vijftig tinten blauw

4

De kleur blauw en Gelsenkirchen horen samen. Ja. Maar het is niet het koningsblauw van FC Schalke 04, dat voetballiefhebbers zouden verwachten. Het "Gelsenkirchen blauw" is ultramarijn blauw. Die kleur heeft de gestileerde G van het stadslogo. Zoals het sponsreliëf van de kunstenaar Yves Klein in het muziektheater.

Verrast? Blauw komt men vaak tegen in Gelsenkirchen. Bijvoorbeeld de blauwe tinten met veegeffect van kunstenaar Eva-Maria Joeressen in de foyer van het machinegebouw van de lang geleden gesloten mijn Rheinelbe. Of het helderblauwe van het artistiek gevormde gemaal op het terrein van de voormalige steenkoolmijn Nordstern. In Gelsenkirchen wordt zelfs een bolvormige gastank een kunstwerk, waarbij kunstenaar Rolf Glasmeier ook niet aan blauw kon weerstaan. Ook artiest Markus Lüpertz verkoos blauw, toen hij het standbeeld Hercules boven en vlak naast de "Förderturm" creëerde.

Voor blauw wordt gekozen, wanneer de historische "Rathausturm", het futuristische wetenschapspark en dies meer feestelijk verlicht worden.

5

Geveegd,
schitterend
of glinsterend,
maar altijd
blauw

Het schitterende blauw van de zonnecellen vindt men op vele plaatsen in de stad. Het grote "zonnezeil" aan de Veltins-arena is van ver te zien.

Hier regeert het koningsblauw. In een van de modernste voetbaltempels van Europa wordt voetbal gevierd. Hier zorgen niet enkel de luidruchtige fans voor stemming. Robbie Williams, U2, AC/DC, Bruce Springsteen, Metallica, Herbert Grönemeyer, Helene Fischer, PUR en andere sterren brengen de mensen hier in vervoering.

De mat verschuiven, het dak openen en plots wordt de Veltins-arena een locatie voor biatlon en bokswedstrijden.

Bij een boottocht in "het blauwe" valt er in Gelsenkirchen veel te ontdekken. Wie wat dieper in de stadsgeschiedenis duikt, verneemt dat in het "Gelsenkirchen blauw" een behoorlijke scheut koningsblauw zit. De documentaire "Schuss ins Blau" toont dat er in 1958 twee kleuren blauw waren, die de stad in rep en roer zetten. In dat jaar wonnen de koningsblauwen van FC Schalke 04 hun voorlopig laatste voetbalkampioenschap en de Franse kunstenaar Yves Klein schiep zijn ultramarijnblauwe sponsreliëf in het muziektheater. Toeval? Nee. In Gelsenkirchen zijn voetbal en kunst onafscheidelijk, net zoals "blauw" bij Gelsenkirchen hoort.

Meer over de
blauwe stad

[www.gelsenkirchen.de/
stadtprofil](http://www.gelsenkirchen.de/stadtprofil)

“Auf Kohle geboren”

Cultuur en natuur in de voormalige steenkoolmijnen

Meer informatie

www.gelsenkirchen.de/freizeit
www.halden.ruhr/halde-rheinbe.html
www.kulturgebietconsol.de
www.nordsternpark.info
www.extraschicht.de
www.route-industriekultur.de

Ooit waren het imposante industriële bekkens, “verboden steden” in het midden van de stad, door muren omgeven. Zware goederenwagens kletterden hier over een wirwar van sporen.

En vandaag? De herstructureringen deden de muren rond de mijnen en stalen constructies verdwijnen. De natuur heeft de arealen terug veroverd, een industriebos en parklandschappen zijn ontstaan. De vroegere kathedralen der arbeid zijn vandaag indrukwekkende locaties geworden met een groot aanbod aan cultuur en vrijetijdsbestedingen, die bij de jaarlijkse “ExtraSchicht”, de nacht van de industriecultuur in al hun glorie oprijzen.

Helemaal in het teken van cultuur staat, zoals de naam het al zegt, het “kultur.gebiet.CONSOLE”. In de schaduw van de steenkoolmijn “Consolidation” stond vroeger de wieg van FC Schalke 04. Vandaag hopen hier jonge toneelspelers op hun doorbraak, en repeteren muziekgroepen voor hun volgende optreden. Het “kultur.gebiet.CONSOLE” is de speellocatie van een jeugdtheater, voor vertelavonden, muziekfestivals en het jaarlijkse drakenfeest. Het gaat er sportief aan toe in het “Consol.Park” met zijn trendsportterreinen. In het zuidelijke machinegebouw staat de grootste stoomhijsmachine van Europa, die op elke eerste zondag van de maand in actie te zien is. In het noordelijke machinegebouw wordt de mijnbouw artistiek toegelicht in de museumcollectie van Werner Thiel.

Grootste industriebos van het Ruhrgebied

Vandaag doorkruist een boswachter het bos rond de voormalige steenkolenmijn "Rheinlbe". Met bijna 40 hectaren is dat het grootste industriebos van het Ruhrgebied. Hier boetseert de natuur het terrein door met mos begroeide muurresten, slingerende paden die door het bos lopen en libellen en vleermuizen die er gespot kunnen worden. De "Emscherorchidee" voelt zich hier thuis. De "brede wespenorchis" is de botanische naam van deze inheemse orchideeënsoort.

De gerenommeerde kunstenaar Herman Prigann schiep de artistieke zijde van dit buitengewone bos. Zijn creaties doen denken aan het industriële verleden en geven de locatie iets sprookjesachtig en mystieks. Hoogtepunt in de echte zin van het woord is de alles overtreffende hemeltrap.

Het mooie kleine broertje

Al een blik geworpen op het kleine broertje? De steenkoolmijn Nordstern in Gelsenkirchen is op zijn minste even mooi als zijn grote broer Zollverein in de buurstad Essen.

Van het meer dan 80 meter hoge bezoekersplatform tot aan de voeten van het beeld Hercules van Markus Lüpertz direct naast de Förderturm wordt de aandacht getrokken door het voormalige terrein van de Bundesgartenschau. Vandaag is het een imposant landschapspark aan het water. Naast de steenkoolmijn drukt de rode dubbelboogse brug haar stempel op het park dat een klimtuin, het Kinderland en heel veel natuur in petto heeft.

Het gastronomische aanbod gaat hier van de Biergarten tot een diner bij kaarslicht en verfijnde keuken in een 4-sterren hotel.

Aan het beginpunt van de industriecultuurroute is een mijngang te zien zoals die vroeger was. Vanop het panoramisch terras van de Nordstern-turm geniet men van een weids uitzicht op het park, de stad en het bosgebied.

Slechts enkele passen verderop hoort men "Lijnen los!" weerklinken. Zo dadelijk begint de rondvaartboot van de "Weisse Flotte" aan zijn vaartocht over het Rijn-Hernekanaal.

De term "vol programma" doet in Gelsenkirchen zijn naam alle eer in. Maand na maand geven kunstenaars het beste van zichzelf en dat doorgaans op ongewone en bijzondere locaties. Met het amfitheater aan het Rijn-Hernekanaal, het muziektheater (MiR) over het cultuurgebied Consol en het

zomerfeest op het kasteel Schloss Berge is er in Gelsenkirchen elk jaar een goed gevuld cultuurprogramma, dat geen enkele wens onbenut laat.

Het MiR is veruit het mooiste operagebouw in het gebied. Het is trouwens niet enkel de speellocatie voor opera's en operettes, maar ballet en "die leichte Muse" worden hier ook opgevoerd.

Het eersterangs ballet van het huis is meermaals met prijzen bekroond. Het MiR brengt zijn publiek steeds weer in vervoering met zijn ensceneringen en verrast met klanken die men hier niet verwacht, zoals bijvoorbeeld steampunk.

Zijn onmiskenbare karakter heeft het gebouw te danken aan de integratie van architectuur en beeldende kunst. Het MiR werd door architect Werner Ruhnau ontworpen.

Volle

agenda

Harde en zachte tonen

kamerconcerten zachtere tonen en Jürgen von der Lippe alsook Bastian Bielendorfer hebben voor de lachspieren gezorgd.

Een speellocatie van een volledig andere soort is de VELTINS-arena op Schalke. Het is niet alleen het mekka voor voetbalfans, maar het veld is verschuifbaar, het dak te openen en plots kunnen in de voetbaltempel ook biatlon -en bokswedstrijden beslecht worden.

Hij heeft een bouwwerk gecreëerd dat 50 jaar geleden visionair was, vandaag de dag uitermate modern is en binnen 50 jaar een klassieker uit de 20e eeuw zal zijn.

Te voet slechts enkele minuten van het MiR verwijderd, bevindt zich het Hans-Sachs-Haus. De vergaderzaal het "Bürgerforum" en het atrium van het gebouw dat in baksteenexpressionistische stijl opgetrokken is, bieden veel ruimte voor cabaret, muziek en lezingen. De groep "Die Wilden Sechziger" hebben hier rockmuziek gespeeld,

Ook muzikliefhebbers komen in de arena niets te kort. Van Helene Fischer over Coldplay naar de internationale Metall-elite passeert hier iedereen wie naam en faam heeft de revue.

In Gelsenkirchen is zelfs het kanaal een cultuurlocatie. De botenparade bij het begin van het evenement Kulturkanal lokt duizenden bezoekers. Waar ooit kolenvrachtschepen geladen werden, is nu het amfitheater vóór de coulissen van de toenmalige steenkoolmijn Nordstern een geliefde locatie voor allerlei openluchtevenementen.

www.gelsenkirchen.de/kultur
www.musiktheater-im-revier.de
www.veltins-arena.de
www.kulturkanal.ruhr
www.amphitheater-gelsenkirchen.de
www.kulturgebietconsol.de
www.gelsenkirchen.de/vollesprogramm
www.gelsenkirchen.de/drachenfest

Zelfs het kanaal is een cultuurlocatie

Het drakenfeest op Consol, ridderspelen, vertel-festivals, jazz-tonen in het "stadt.bau.raum" van de toenmalige steenkoolmijn Oberschuir of op het internationale jazzfestival in de stad en het met steeds weer nieuwe klanken verrassende Sommer-Sound in de stadstuin – in Gelsenkirchen is er altijd wel iets te doen.

Culinair genot naast muziek is bij de markt aan de Dom meer regelmaat dan uitzondering. Het is slechts een greep uit het grote aanbod dat schwing brengt in de binnenstad.

Gelsenkirchen kent inderdaad maar één programma: een vol programma.

Ontdekkingsreizigers op weg

Alaska, Afrika en Azië midden in het Ruhrgebied? Dat moet de "ZOOM Erlebniswelt" zijn! Op een oppervlakte van meer dan 30 hectaren herbergt de "Gelsenkirchen Zoo" meer dan 100 diersoorten en stelt de bezoekers in staat hun leefwereld op één dag te ontdekken. Van de schattige kleine panda in de beleveniswereld "Azië" tot de imposante Kodiakberen in die van Alaska. Het bijzondere aan de ZOOM Erlebniswelt is de natuurlijke indeling van het terrein. De klassieke omheiningen van de dierenverblijven van weleer hebben hier plaats gemaakt voor authentieke landschappen, die de natuurlijke biotoop zijn van de dieren. In plaats van beton en staal wordt er bijvoorbeeld gebruik gemaakt van stroompjes en brede rotspartijen ter begrenzing van de verblijven. Zonder zichtbare omheining dus, zodat de leefgebieden naadloos op elkaar aansluiten. Een van de vele hoogtepunten is bijvoorbeeld het tropische gebied met een groenblijvend regenwoud dat bewoond wordt door exotische vogels, reptielen, orang-oetans en andere dieren. Voor de onverzadigbare avonturiers zijn er in de drie beleveniswerelden ook nog attracties zoals bijvoorbeeld het Alaska Ice Adventure, een Motion Ride Simulation door de verschillende landschappen van Alaska. Of de African Queen. Een boottocht met waterval, bavianen en nijlpaarden.

Op één dag de wereld rond

Actief in groen en blauw

Meer informatie

www.nordsternpark.info
www.halden-huegel-hopping.de
www.route-industriekultur.de
www.metropolradruhr.de
www.vivawest-marathon.de
www.kanalschiff.de

Het Ruhrgebied is groen. Groener dan velen altijd nog denken. In het hart van dit grote Europese verstedelijkte gebied heeft juist Gelsenkirchen een opmerkelijke verscheidenheid aan parken en ander groen te bieden. Een kwart van de stad staat onder landschaps- en natuurbescherming, er zijn talrijke

vrije oppervlakten en groene accenten door de als tuinsteden aangelegde oude arbeiderswijken. Ideale voorwaarden dus om er buiten actief tegenaan te gaan.

Parken en mijnterrils

Zin in een wat uitgebreidere wandeltocht of een mooie wandeling? In Gelsenkirchen geen probleem. Ofwel in het stadsbos in het noorden van Gelsenkirchen, in het park in het zuiden of in het gebied rond het kasteel "Schloss Berge" – er zijn talrijke parken die een bezoekje waard zijn, elk met hun eigen karakter. Zeer aantrekkelijk zijn de gebieden waar oud en nieuw elkaar raken, waar de industriële cultuur en het groen elkaar tegenkomen, zoals bijvoorbeeld in het Nordsternpark. Het park, dat vlakbij het Rijn-Hernekanaal gelegen is, was vroeger het areaal van de steenkoolmijn Nordstern. Na de mijnsluiting werd het terrein opgewaarderd en werd het tot een park omgevormd.

Of hoe zou het zijn op een wandeltocht op één van de vele terrils van het Ruhrgebied? Vroeger werden ze gebruikt als opslagplaats voor de mijnbouw en vandaag zijn het vrij toegankelijke groene landmerken, die een fenomenaal zicht geven op het gebied. Ze kunnen zowel individueel als onder begeleiding van een gids ontdekt worden.

Van klimmen tot golfen

Toegegeven, de terrils uit het Ruhrgebied kunnen de Alpen niet evenaren, maar wie het graag over de sportieve boeg gooit, komt in Gelsenkirchen toch ruimschoots aan zijn trekken. Een greep uit het aanbod is bijvoorbeeld de klimmuur in het Nordsternpark en de 2 golfterreinen die voor de nodige sportieve afwisseling zorgen naast Koning Voetbal. In het voorjaar wacht de loopliefebbers bovendien een bijzonder hoogtepunt met de jaarlijkse VIVAWEST-marathon. Uitgestippeld langs voormalige steenkoolmijnen, de oude boortorens "Fördertürmen" en industriecultuur loopt het parcours van de marathon vanuit Gelsenkirchen door Essen, Gladbeck en Bottrop en toont het de regio van zijn sportieve kant.

Onderweg op 2 wielen

Op andere plaatsen in het gebied zijn ook nog nieuwe wegen te verkennen. Op oude treinsporen lopen de fietswegen kris kras door het Ruhrgebied, wijzen ver verwijderd van het autoverkeer de weg van de ene stad naar de andere en naar de mooiste panorama's van de "Route der Industriekultur". Midden daarin: Gelsenkirchen. De Emscher Park-fietsweg verbindt op die manier bijvoorbeeld de groene vlakten van het Emscher landschapspark over een lengte van 230 kilometer.

20

Water in zicht

Waar zoveel groen is, is het blauwe ook meestal niet ver weg. In Gelsenkirchen is dat voornamelijk het Rijn-Hernekanaal, dat de stad middendoor snijdt. Of het nu met de kano is of vanop een rondvaartschip, ook vanuit het water heeft Gelsenkirchen veel te bieden. Zwemmen in het kanaal is weliswaar verboden, maar wie in de zomer wat verkoeling zoekt, kan in de openlucht- of binnenzwembaden in Gelsenkirchen zijn gading vinden.

21

Blauw bloed

“Slotheer” of “praalhans” worden ze genoemd, industriëlen zoals Thyssen, omdat ze er graag dezelfde levensstijl als de adel op nahielden. De “adel” kwam trouwens niet pas met de industrie naar Gelsenkirchen. Blauw bloed vloeide in de stad lang voor Thyssen, Grillo en co en wel degelijk echt adellijk blauw bloed.

De waterburcht “Wasserburg Lüttinghof” dateert uit de 14e eeuw. Door een slotgracht en oeroude bomen in lanen omgeven, is de burcht een geliefde bestemming voor fietsers en wandelaars. Van april tot september nodigt in het weekend een “Kuchengarten” met huisbereide lekkernijen uit en van oktober tot maart is er koffie met gebak in het kruisgewelf. Cultuurliefhebbers genieten in de waterburcht van jazz -en kamerconcerten.

Kasteel “Schloss Berge” is niet alleen vanwege het zomerfeest ver voorbij de stadsgrenzen bekend. Vooral de tuinen in Engelse en Franse stijl boeien zowel de gewone toeristen als de fervente tuinliefhebbers. Op het nabijgelegen Berger meer is “het roeien met de riemen die men heeft”. Kasteel “Schloss Horst” is één van de voornaamste renaissancekastelen uit Westfalen. Het museum in het kasteel laat niet enkel kinderen en jongeren een diepe duik nemen in het verre verleden, maar doet zelfs volwassenen perplex staan. Het kasteel heeft ook naambekendheid gekregen door zijn decor voor prachtige ridderspelen en feesten midden in het Ruhrgebied.

Meer informatie

www.gelsenkirchen.de/freizeit
www.luettinghof.de
www.schloss-berge.de
www.schloss-horst.de

Ondergedompeld worden in het verre verleden

Tijd voor het museum

Van hoogwaardige kunst
over hedendaagse geschiedenis,
naar koning Voetbal.

Parijs heeft het Louvre, London 's werelds grootste stadsmuseum en Gelsenkirchen? Brengt kunst in beweging en beweegt. Het kunstmuseum van de stad stelt een in Duitsland unieke verzameling van kinetische kunst tentoon. Beweging als esthetisch onderdeel van het kunstobject, met de bezoekers er middenin. Vele voorwerpen kunnen aangeraakt en verschoven worden, waardoor ze veranderen. Optische illusies wekken de indruk dat de objecten bewegen. Op die manier krijgen de bezoekers in de tentoonstelling een actieve rol toebedeeld. Bezienswaardig is ook de selectie klassieke en moderne kunstwerken, waarin bijvoorbeeld Max Liebermann, Emil Nolde of René Margritte verte-

genwoordigd zijn. Een ander aandachtspunt is de constructivistische en concrete kunst van het werk van de in Gelsenkirchen geboren kunstenaar en grafisch ontwerper Anton Stankowski. Zijn werken blijven de toekomst van het grafische ontwerp mee bepalen. Het kunstmuseum Gelsenkirchen is sedert 2010 één van de "RuhrKunstMuseen", afgekort RKM, een netwerk van 20 kunstmusea in het Ruhr-gebied, verspreid over 15 steden.

In het imposante industriële decor van de Nordsternturm wacht de bezoekers een andere bijzondere museumbeleving. Met in de achtergrond de historische hijsmachinerie zijn op zes verdiepingen

www.gelsenkirchen.de/kultur
www.kunstmuseum-gelsenkirchen.de
www.nordsternurm.de
www.ib-consolidation.de

de fases te bekijken die de locatie van in het verleden tot nu qua veranderingen doorliep – van de mijnbouw over de tuinshow Bundesgartenschau in 1997 tot het florerende landschap – en industriepark, dat vandaag nog steeds in opmars is. De cultuurbeschermden Turm en de omliggende gebouwen van de toenmalige bovengrondse installaties hebben met Fritz Schupp en Martin Kremmer beroemde architecten. Zij hebben ook het UNESCO wereldcultuurerfgoed Zeche Zollverein in het naburige Essen gebouwd. De weg naar het videokunstcentrum wordt gewezen door de op de Nordsternurm pronkende Hercules, een beeldhouwwerk van de kunstenaar Markus Lüpertz. Een bezoek van het panoramisch terras aan zijn voeten is een must.

Waar voetbalharten sneller slaan

De mijnbouwgeschiedenis van de stad wordt in drie musea en één kunstinstallatie uiteengezet. Zo is er in de zuidelijke machinekamer van de steenkoolmijn Consol een stoomhijsmachine in actie te zien, wordt geschiedenis levendig door vertellingen van ervaren mijnbouwers in het “kleine museum” en in de mijnbouwverzameling Rotthausen of worden kunst en hedendaagse geschiedenis met elkaar verbonden in de Werner Thiel-verzameling.

Het museum in het kasteel “Schloss Horst” gaat ver terug in de tijd. Het is een echt doe-het-zelf-museum. Bij een reis in de tijd op de terreinen van het kasteel in het jaar 1565 staan zien, horen en uitproberen centraal. Het leven en werken in het tijdperk van de Renaissance wordt in één van de uit die tijd voornaamste bouwwerken van Westfalen met alle zintuigen ervaren.

Aan Koning Voetbal kan men in Gelsenkirchen niet ontkomen. Voetbalfans en dan voornamelijk fans van Schalke 04 komen in het Schalke-museum volledig aan hun trekken. Van het ontstaan van de Schalke-ring tot de Champions League is hier alles te zien en te horen wat voetbalharten sneller doet slaan. En dat alles middenin één van de modernste voetbaltempels van Europa: de VELTINS-arena op Schalke.

13 Musea – verschillende thema's

Hoogwaardige kunst, mijnbouwgeschiedenis, lang vervlogen tijden en voetbalmythes – maar in Gelsenkirchen zijn er nog veel meer bezienswaardigheden: architectuur en techniek, een tentoonstelling over de geschiedenis van de stad in het Hans-Sachs-Haus, dat een icoon is in het baksteenexpressionisme, of een museum dat de geschiedenis van de Poolse immigratie in beeld brengt. Ook de sporen van het Joodse leven kunnen in Gelsenkirchen worden nagegaan, en een documentatiecentrum met informatie over de tijd van de nationaal-socialistische dictatuur kan worden bezocht.

In totaal zijn er 13 musea, die verschillende thema's omvatten.

www.zeche-hugo.com
www.bergbausammlung-rotthausen.de
www.gelsenkirchen.de/schlosshorst
<http://tradition.schalke04.de>
www.mai-nrw.de
www.institut-fuer-stadtgeschichte.de

Gastronomisch Gelsenkirchen is net zo gevarieerd en multicultureel als haar inwoners. De immigratie van mensen uit Polen, Turkije, het voormalige Joegoslavië, Spanje, Portugal, Griekenland, Italië en vele andere landen drukt ook op het gastronomische aanbod van de stad haar stempel. Met een fusiekeuken die mediterraan tot Aziatisch geïnspireerd is, is er voor elk wat wils. Nu eens eenvoudig en traditiegetrouw, dan weer uitmuntend en geraffineerd. Of toch liever uit het brede hamburgerassortiment kiezen en de maaltijd doorspoelen met een zogeheten GE Söff of GE Bräu, die de biertraditie in Gelsenkirchen nieuw leven inblaast?

De klassieker van het Ruhrgebied, de "currywurst" is natuurlijk ook van de partij en bijna elke snackbar heeft zijn eigen geheime recept voor de currysaus.

Met de fiets of te voet, na het concert of de voorstelling, het gepaste gastronomische aanbod bevindt zich om de hoek. De kastelen van Gelsenkirchen creëren steeds de gepaste sfeer en ook de bars, waar het voetbalnieuws over de tong gaat, moeten niet onderdoen. Onmiddellijk naast het legendarische voormalige stadion van FC Schalke 04, de "Glückauf" wedstrijd baan, bevindt zich het stamcafé van Schalke 04-legende Ernst Kuzorra. Champagne, bier of Spa, voor elk wat wils in Gelsenkirchen.

Gelsenkirchen beleven

Onderweg met de dubbeldeksbus

Instappen alstublieft!

Van april tot oktober is er elke tweede dinsdag en elke vierde zondag van de maand een open rit door Gelsenkirchen. In ongeveer 100 minuten worden de belangrijkste bezienswaardigheden van de stad getoond en toegelicht.

Speciale rondritten voor voetbalfans

Gelsenkirchen, dat is vanzelfsprekend Schalke 04, maar de voetbalgeschiedenis van de stad is veel rijker dan dat alleen. Denk maar aan de Emscher-Husaren. Wie nu nieuwsgierig geworden is, moet instappen.

Speciale ritten "Sommernachtstraum"

Ontspannende cabriobusritten bij aangename zomernachten – dat beloven de drie uur durende Sommernachtstraumritten die de stad doorkruisen. Dit jaar komen voor de eerste keer bekende, maar ook verborgen openbare kunstwerken aan bod. Een zomerse rondvaart voor gecultiveerde genietters.

Meer informatie over het verdere aanbod zoals detective-rondleidingen of thematische tochten voor groepen is te verkrijgen in het Hans-Sachs-Haus.

Informatie over de stad en het toerisme Gelsenkirchen Hans-Sachs-Haus

Ebertstraße 11 · 45875 Gelsenkirchen
Tel.: +49 (0)209 169-3968 of -3969
E-mail: touristinfo@gelsenkirchen.de
www.gelsenkirchen.de/touristinfo
Maandag tot vrijdag: 08:00 – 18:00u
Zaterdag: 10:00 – 14:00u
Zondag gesloten

Hier vindt u alle inlichtingen

Het gastvrije Gelsenkirchen

Onderweg met de huurfiets of met bus en trein

In het zadel, klaar, vooruit! Hoe? www.metropolradruhr.de

Met bus en trein: www.vrr.de

(Service-Hotline 0180 6504030 *)

of www.bogestra.de (Service-Hotline 0180 6504030 *)

* 0,20 €/oproep met een vast telefoonnummer in Duitsland, met een mobiele telefoon maximum 0,60 €/oproep

Overnachtingen voor uitgetelde reizigers

Hotels, herbergen, privéwoningen en standplaatsen

Hotels

COURTYARD by Marriott****s Gelsenkirchen

Parkallee 3 · 45891 Gelsenkirchen-Erle
Tel.: + 49 (0)209 8600
Fax: + 49 (0)209 860111
www.marriott.com
info@cy-gelsenkirchen.de

Heiner's Parkhotel****

Am Bugapark 1d
45899 Gelsenkirchen-Horst
Tel.: + 49 (0)209 177222
Fax: + 49 (0)209 1772175
www.heiners.info
info@heiners.info

Hotel Maritim****

Am Stadtgarten 1
45879 Gelsenkirchen-Mitte
Tel.: + 49 (0)209 1760
Fax: + 49 (0)209 1762091
www.maritim.de
reservierung.sge@maritim.de

Hotel-Restaurant Schloss Berge****

Adenauerallee 103
45894 Gelsenkirchen-Buer
Tel.: + 49 (0)209 17740
Fax: + 49 (0)209 1774299
www.schloss-berge.de
info@schloss-berge.de

Ambient Hotel***

Zum Schwan
Urbanusstraße 40
45894 Gelsenkirchen-Buer
Tel.: + 49 (0)209 318330
Fax: + 49 (0)209 3183310
www.schwanhotel.de
info@schwanhotel.de

Hotel Buerer Hof***

Hagenstraße 4
45894 Gelsenkirchen-Buer
Tel.: + 49 (0)209 933430
Fax: + 49 (0)209 9334350
www.buerer-hof.de
anfragen@buerer-hof.de

Hotel Ibis***

Bahnhofsvorplatz 12
45879 Gelsenkirchen-Mitte
Tel.: + 49 (0)209 17020
Fax: + 49 (0)209 209882
www.ibishotel.de
info.gel01@grandcityhotels.com

InterCityHotel***

Ringstraße 1 - 3
45879 Gelsenkirchen-Mitte
Tel.: + 49 (0)209 92550
Fax: + 49 (0)209 9255999
www.intercityhotel.de
gelsenkirchen@intercityhotel.de

Hotel-Restaurant La Scala***

Schlesischer Ring 3
45894 Gelsenkirchen-Buer
Tel.: + 49 (0)209 3809185
Fax: + 49 (0)209 3864099
www.hotel-lascula.de
info@hotel-lascula.de

ARENA-Hotel

Willy-Brandt-Allee 54
45891 Gelsenkirchen-Erle
Tel.: + 49 (0)209 3616620
Fax: + 49 (0)209 361662333
www.arena-hotel.de
info@arena-hotel.de

Art Hotel Monopol

Springstraße 9
45894 Gelsenkirchen-Buer
Tel.: + 49 (0)209 930640
Fax: + 49 (0)209 378675
www.hotel-monopol.de
info@hotel-monopol.de

Hotel-Restaurant Balkanhof

Horster Straße 182
45897 Gelsenkirchen-Buer
Tel.: + 49 (0)209 592656
Fax: + 49 (0)209 5909925
www.hotel-restaurant-balkanhof.de
infoline@hotel-restaurant-balkan-
hof.de

Hotel St. Petrus

Restaurant Dubrovnik
Munckelstraße 3
45879 Gelsenkirchen-Mitte
Tel.: + 49 (0)209 25000
Fax: + 49 (0)209 1782520
www.hotel-gelsenkirchen.com
hotel_stpetrus@yahoo.de

Hotel zur Post

Goldbergplatz 6
45894 Gelsenkirchen-Buer
Tel.: + 49 (0)209 38068090
Fax: + 49 (0)209 376697
www.hotelzurpostge.de
info@hotelzurpostge.de

herbergen

Jugendgästehaus Grimberg

Grimberger Allee 10a
45889 Gelsenkirchen-Bismarck
Tel.: + 49 (0)209 86677
Fax: + 49 (0)209 873163
www.haus-grimberg.de
haus-grimberg@gelsennet.de

Gästehaus Heege

Heegestraße 10
45897 Gelsenkirchen-Buer
Tel.: + 49 (0)209 59973
Fax: + 49 (0)209 598706
www.hausheege.de
info@hausheege.de

Gästehaus Schacht III

Koststraße 8
45899 Gelsenkirchen-Horst
Tel.: + 49 (0)209 57975
Fax: + 49 (0)209 513875
www.schacht3.info
ABZ-Gelsenkirchen@t-online.de

Naturfreundehaus

Fritz Bohne
Holbeinstraße 25
45879 Gelsenkirchen-Mitte
Tel.: + 49 (0)209 43813
oder + 49 (0)179 6322727
kontakt@nfh-ge.de

Hotelkamers, vakantiehuizen en appartementen

Zoekt u een hotelkamer of een
vakantiewoning in Gelsenkirchen?
Op onze websites vindt u zeker wat u
zoekt. Onder
www.gelsenkirchen.de/touristik
houden wij het aanbod voortdurend
geactualiseerd.

Nienhausen standplaatsen voor mobilhomes in kuuroord Nienhausen

- 22 standplaatsen
  - met elektriciteitsvoorziening en afvalbeheer
  - mogelijkheid voor inkopen op circa 1 km
  - café op de Platz Feldmarkstraße 201
  - belbus in de onmiddellijke nabijheid
- Standplaats per nacht inclusief 2 personen.
Voor elke extra persoon moet worden
bijbetaald. Exclusief water en elektriciteit.

Revierpark Nienhausen GmbH
Feldmarkstraße 201 · 45883 Gelsenkirchen
Tel.: + 49 (0)209 95705275 · Fax: + 49 (0)209 94131-99
E-Mail: info@nienhausen.de www.nienhausen.de

Daarbovenop biedt kuuroord Nienhausen een aantrekkelijk landschap van
sauna's en bronbaden. Tijdens de zomer is het openlucht – en golvenbad
ook toegankelijk. Het uitgebreide park heeft een waaier aan mogelijk-
heden, gaande van wandelen, joggen, stappen, minigolf tot tennis.

Uw vakantie begint hier!

Tickets voor de grootste evenementen, te verkrijgen op de
toeristische dienst van de stad.

Concerten, musicals en shows

Toneel

Komedie, cabaret

Stadstoeren

Toeristische dienst

Hans-Sachs-Haus, Ebertstraße 11
☎ 0209 169-3968 of -3969
touristinfo@gelsenkirchen.de

Openingsuren:
maandag – vrijdag van 8 tot 18u
zaterdag van 10 tot 14u

Uitgever:

De stad Gelsenkirchen
De burgemeester
Departement Öffentlichkeitsarbeit (PR)
in samenwerking met
de Stadtmarketing Gesellschaft Gelsenkirchen (SMG) mbH

Foto's: Gerd Kaemper, Pedro Malinowski, Thomas Robbin, Martin Schmüderich,
Caroline Seidel, Franz Weiß, stad Gelsenkirchen